

VOORBLAD

Adviesnota aan de Raad

<i>Registratienummer:</i>	3830
<i>Datum:</i>	10 juni 2014/8 juli 2014
<i>Soort Voorstel:</i>	Adviesnota
<i>Onderwerp:</i>	Preventie- en Handhavingsplan Alcohol
<i>Portefeuillehouder:</i>	Burgemeester Staatsen/Wethouder Nieuwenhuizen
<i>Programma:</i>	
<i>Kernboodschap:</i>	<p>Te veel alcohol drinken is schadelijk vooral voor jongeren, bovendien mag jeugd onder de 18 jaar sinds 2014 geen alcohol meer drinken. De gemeenteraad heeft een preventie- en handhavingsplan Alcohol vastgesteld waarin staat welke activiteiten worden ondernomen om te bereiken dat jeugd niet meer drinkt en andere inwoners matigen in het gebruik van alcohol. Het plan gaat uit van de eigen verantwoordelijkheid van jongeren, hun ouders en verstrekkers van alcohol. De gemeente wil alle betrokken partijen ondersteunen op het gebied van preventie en bewustwording, maar zal ook zeker toezien op naleving van de leeftijdsgrens van 18 jaar.</p>
<i>Bijlagen:</i>	4
<i>Stukken ter inzage:</i>	nee
<i>Beslispunten:</i>	Het preventie- en handhavingsplan Alcohol 2014-2018 vast te stellen.

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp

Preventie- en handhavingsplan Alcohol

Inleiding

Op 1 januari 2013 is de gewijzigde Drank- en Horecawet (hierna: de wet) in werking getreden en heeft een decentralisatie van taken plaatsgevonden. Het doel dat de wetgever voor ogen staat met deze wetswijziging is om vooral bij jongeren het overmatig alcoholgebruik terug te dringen, om alcohol gerelateerde verstoringen van de openbare orde te voorkomen en de administratieve lasten te verminderen voor de ondernemers. Per 1 januari 2014 is de de wet opnieuw gewijzigd en is de leeftijdsgrens voor alcoholhoudende drank omhoog gegaan van zestien naar achttien jaar. Los van de wet (swijziging) vindt Voorschoten dat schadelijk alcoholgebruik onder de bevolking aangepakt moet worden. Met een preventie- en handhavingsplan kan de gemeente inzichtelijk maken hoe hier invulling aan wordt gegeven vanuit verschillende beleidsterreinen en wordt hier samenhang in aangebracht. Het college is zich er bewust van dat dit plan voor 1 juli 2014 had moeten zijn vastgesteld door de gemeenteraad. Het college hechtte echter aan nader overleg met (maatschappelijke) partners op het terrein van alcoholpreventie en -verstrekking. Door hier prioriteit aan te geven is de gestelde termijn net niet gehaald.

Beslispunten

Het Preventie- en handhavingsplan Alcohol vast te stellen.

Beoogd effect

Er vindt een afname plaats van alcoholconsumptie door jongeren onder de 18 jaar, jeugd en hun ouders zijn zich meer bewust van de (gezondheids)risico's van het gebruik van alcohol en alcoholverstrekkers leven de leeftijdsgrens voor de verstrekking van alcohol (beter) na.

Argumenten

1.1 Het plan voldoet aan de eisen van de Drank- en Horecawet.

De wet verplicht om een preventie- en handhavingsplan alcohol vast te laten stellen door de gemeenteraad uiterlijk zes maanden na inwerkingtreding van artikel 43a (uiterlijk 1 juli 2014).

Het preventie- en handhavingsplan alcohol (zie bijlage 1) moet de hoofdzaken van het beleid betreffende de preventie van alcoholgebruik, met name onder jongeren, en de handhaving van de wet te bevatten. Daarnaast staat in het derde lid van voornoemd artikel dat in het plan in ieder geval moet worden aangegeven;

- a. wat de doelstellingen zijn van het preventie- en handhavingsbeleid alcohol;
- b. welke acties worden ondernomen om alcoholgebruik, met name onder jongeren, te voorkomen, al dan niet in samenhang met andere preventieprogramma's als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet Publieke Gezondheid;
- c. de wijze waarop het handhavingsbeleid wordt uitgevoerd en welke handhavingsacties in de door het plan bestreken periode worden ondernomen;
- d. welke resultaten in de door het plan bestreken periode minimaal behaald dienen te worden.

1.2 Overmatig alcoholgebruik (onder jongeren) vormt een omvangrijk probleem.

De (GGD) cijfers met betrekking tot overmatig alcoholgebruik in onze gemeente zijn relatief hoog in vergelijking met regiogemeenten. Ook is overmatig drankgebruik van ouderen een aandachtspunt. Naast risico's voor de gezondheid, zoals een verhoogd risico op verslaving en hersenbeschadiging is overmatig alcoholgebruik ook gerelateerd aan openbare orde en veiligheid, schoolverzuim, huiselijk geweld, verkeersongelukken etc. (zie m.n. hoofdstuk 4 van bijlage 2 'Inventarisatie uitvoering DHW gemeenten Voorschoten en Wassenaar').

1.3 De leeftijdsgrens voor verstrekking van alcohol wordt slecht nageleefd.

Om te weten in welke mate sprake is van problematiek bij alcoholverstrekking aan 18-minners heeft de gemeente de naleving van de leeftijdsgrens laten onderzoeken in de praktijk (Jong Proef Onderzoek, zie bijlage 3) met 21 bezoeken aan verschillende categorieën alcoholverstrekkers (slijterijen, supermarkten, cafetaria's, commerciële horeca en paracommerciële instellingen). Slechts in 14% van de gevallen werd aankoop van alcoholhoudende drank geweigerd. Alcoholverstrekkers zullen zorgvuldiger moeten omgaan met controle en naleving en/of deskundigheid en kennis over de wetgeving moeten verbeteren.

1.4 Een samenhangende, integrale, aanpak is essentieel voor tegengaan van overmatig alcoholgebruik en voor verbetering van naleving van de leeftijdsgrens.

Het preventie- en handhavingsplan beschrijft hoe gemeente Voorschoten invulling geeft aan alcoholpreventie en handhaving van de Drank- en Horecawet. Het plan raakt diverse beleidsterreinen, zoals gezondheidsbeleid, jeugdbeleid, alcoholmatigingsbeleid, handhavingsbeleid en openbare orde en veiligheid. Het in dit plan opgenomen preventie- en handhavingsbeleid, de preventieacties en een groot deel van de handhavingsacties zijn gebaseerd op bestaand beleid en uitvoering. Door deze nu integraal in één plan op te nemen wordt de samenhang tussen preventie- en handhavingsbeleid duidelijk en komen we tot een samenhangend geheel van activiteiten en maatregelen om schadelijk alcoholgebruik, met name bij jongeren maar ook bij ouderen, effectiever tegen te gaan. De in het plan opgenomen acties/maatregelen zijn:

Preventieacties/maatregelen:

- Samenwerking met welzijnsprofessionals continueren
- Samenwerking met professionals uit de alcoholbranche intensiveren
- Inzet van communicatiemiddelen
- Aandacht voor happy hours en prijsacties
- Evenementenoverleg
- Overleg alcoholbranche en gezondheidspartners

Handhavingsacties/maatregelen:

- Stimuleren van zelfregulering (convenantafspraken met alcoholverstrekkers)
- Handhavingscommunicatie
- Controle Hotspots
- Jaarlijkse controles
- Vaststellen sanctiebeleid

Het college werkt deze (globale) acties meer concrete uit in een actie-/uitvoeringsplan bij dit Preventie- en Handhavingsplan.

1.5 De basis van het plan is vertrouwen in de eigen verantwoordelijkheid van inwoners en alcoholverstrekkers waarbij de gemeente vooral faciliteert en handhaving inzet als sluitstuk.

De wetgeving op is duidelijk over de leeftijdsgrens voor verstrekking van alcohol. Deze moet dus ook worden nageleefd. Voorschoten wil sturen op adequate uitvoering van de wet- en regelgeving. Een van de uitgangspunten van plan is dat iedereen primair verantwoordelijk is voor zijn eigen veiligheid en zijn eigen handelen. Daaruit volgt een ander uitgangspunt, namelijk dat de rol van de gemeente vooral bestaat uit het faciliteren en verbinden van professionele partijen bij de uitvoering van taken rondom het thema alcohol, waarbij de focus met name op preventie ligt. De gemeente verbindt de betrokken partijen en zorgt dat zij in samenhang de problematiek aanpakken. Voor partners op het gebied van gezondheid en jeugd gaat het daarbij om het bereiken van jeugd en hun ouders over alcoholmatiging en bewustwording over gezondheidsrisico's. Voor (professionals uit) de alcoholbranche gaat het om het faciliteren bij de aanpak om een verantwoord alcoholbeleid te voeren (delen van kennis, verbinden met de eerder genoemde professionals en stimuleren van zelfregulering). Hieruit volgt het derde uitgangspunt van het plan, te weten dat handhaving wordt ingezet als sluitstuk op het moment dat blijkt dat er geen aansluiting wordt gezocht bij preventieve acties.

1.6 Het plan is tot stand gekomen in afstemming met partners op gebied van gezondheid, jeugd en veiligheid en met alcoholverstrekkers.

In april en mei jl. zijn twee bijeenkomsten georganiseerd met partners op het gebied van gezondheid, jeugd en veiligheid en met alcoholverstrekkers. De eerste bijeenkomst was bedoeld om input te verzamelen voor het preventie- en handhavingsplan, de tweede om opmerkingen en suggesties op het concept te bespreken. Verslagen van beide bijeenkomsten zijn bij deze nota gevoegd (bijlage 4).

Kanttekeningen

1.1 Met de taakoverheveling door het Rijk zijn geen financiële middelen meegekomen

De taakoverheveling van toezicht en handhaving op het vlak van de DHW komt bovenop de bestaande taken van onze buitengewoon opsporingsambtenaren. Eén Boa van de werkorganisatie Duivenvoorde is opgeleid en bevoegd voor de bestuursrechtelijke handhaving op grond van de DHW. Dat kan betekenen dat er een her-prioritering van de toezicht- en handhavingstaken moet plaatsvinden. Overigens wordt een tweede BOA nog opgeleid op het gebied van de DHW. In de tussentijd kan voor achtervang een beroep worden gedaan op buurgemeente(n).

Voor strafrechtelijke handhaving van de Drank- en Horecawet (bijvoorbeeld nuttigen van alcohol in de openbare ruimte door minderjarige) heeft de gemeente beschikking over nog twee BOA's en in voorkomende gevallen heeft ook de politie hier een taak in. De twee andere BOA's vervullen daarnaast een oog- en oorfunctie bij toezicht op DHW-vergunninghouders. Ook kan burgemeester op basis van constatering altijd (bestuursrechtelijk) een waarschuwing opleggen.

Juridisch kader

De Drank- en Horecawet verplicht de gemeente om een preventie- en handhavingsplan alcohol vast te laten stellen door de raad voor 1 juli 2014. Op grond van artikel 43a, tweede lid, van de

Drank- en Horecawet dient het preventie- en handhavingsplan alcohol de hoofdzaken van het beleid betreffende de preventie van alcoholgebruik, met name onder jongeren, en de handhaving van de wet te bevatten. Daarnaast staat in het derde lid van voornoemd artikel dat in het plan in ieder geval moet worden aangegeven;

- a. wat de doelstellingen zijn van het preventie- en handhavingsbeleid alcohol;
- b. welke acties worden ondernomen om alcoholgebruik, met name onder jongeren, te voorkomen, al dan niet in samenhang met andere preventieprogramma's als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet Publieke Gezondheid;
- c. de wijze waarop het handhavingsbeleid wordt uitgevoerd en welke handhavingsacties in de door het plan bestreken periode worden ondernomen;
- d. welke resultaten in de door het plan bestreken periode minimaal behaald dienen te worden.

Burgerparticipatie/Communicatie

Bij totstandkoming van het plan afstemming gezocht met alle betrokken (professionele) partijen op het gebied van alcoholmatiging (zie ook argument 1.6).

Het realiseren van de doelstellingen van het preventie- en handhavingsplan staat of valt met de medewerking van alle betrokken partijen. Dan gaat het om de jeugd zelf, hun ouders, scholen, verenigingen, gezondheid- en welzijnspartners, alcoholverstrekkers etc. Het is aan de gemeente om deze partijen te verbinden en verbonden te houden. De manier waarop dit gebeurt moet goed geborgd worden, dit is dan ook een van de acties in het plan (overleg alcoholverstrekkers en overige relevante reguliere overleggen).

Het plan heeft een meerjarig karakter (2014-2018). Op basis van tussentijdse cijfers van bijvoorbeeld de GGD, constatering van de buitengewoon opsporingsambtenaren en de politie, kunnen accenten in de uitvoering zo nodig bijgesteld worden. Ook wordt één keer per jaar overleg gevoerd met de alcoholverstrekkers en de gezondheids-/welzijnspartners uit Voorschoten over de voortgang van het plan. Het doel van deze overlegvorm is om de voortgang van de doelstellingen te bewaken en om signalen uit de praktijk te delen. Zie ook hoofdstuk 4 van het plan.

Financiën

De activiteiten voor alcoholpreventie hebben de basis in het gezondheidsbeleid en worden uit het bestaande budget voor dit beleid gefinancierd.

Er wordt nog nagegaan of convenanten (voor uitvoering van controle van naleving van de leeftijdsgrens) met commerciële horeca en paracommerciële instellingen haalbaar zijn. In geval van commerciële horeca is het de bedoeling dat zij dit zelf financieren (zij kunnen hun ingelegde geld weer 'terugverdienen'). Bij een convenant met paracommerciële instellingen zullen mogelijk wel kosten voor de gemeente zijn. Zo nodig zal hiervoor afzonderlijk financiering worden gevraagd aan de raad. Verder moet worden bezien of handhaving van de DHW geen onevenredig beslag legt op de toezichtcapaciteit van de BOA('s). Zo nodig wordt hier op een later moment op teruggekomen.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

secretaris

burgemeester

Besluit

Registratienummer: 3830

De raad der gemeente Voorschoten;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 juni 2014/8 juli 2014,

besluit:

het preventie- en handhavingsplan Alcohol 2014–2018 vast te stellen

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad der gemeente Voorschoten,
gehouden op 10 juli 2014.

de griffier,

de voorzitter,